

بررسی تلفات بخاطر عدم تعادل بار و نقش جابجایی کابل

سرویس مشترکین در کاهش آن

نورالله دهبندی   مهدی متقی مجد

شرکت توزیع نیروی برق استان مازندران

چکیده:

همه ساله مقدار زیادی از بهترین و باارزش ترین انرژی های موجود یعنی انرژی الکتریکی قبل از آنکه به مصرف کننده ها برسد تلف می شود این تلفات که بصورت میلیارد هاریال برگرده اقتصاد مملکت سنگینی می کند هر چند حذف کامل آن غیر ممکن است ولیکن بررسی آن می تواند سرآغازی برای ابداع روشهایی در جهت کاهش آن در رده های مختلف سیستم باشد.

بخش عظیمی از تلفات شبکه سراسری در قسمت شبکه فشار ضعیف ایجاد میشود که سهمی از آن نیز بخاطر عدم تعادل بار در شبکه های توزیع است. در این مقاله ابتدا محاسبات تلفات این بخش انجام می یابد و در انتها جهت تقلیل آن به ارائه پیشنهاد خواهیم پرداخت.

در شبکه فعلی توزیع برای برق رسانی به مشترکین از سیستم سه فاز با چهار سیم استفاده می‌شود که سه تا از سیمها، سیم فاز بوده و سیم چهارم بعنوان نول که به نقطه ستاره ترانسفورماتور وصل می‌باشد.

در این شبکه اکثر بارها تکفاز بوده و بین یکی از سیمهای فاز و سیم نول وصل می‌شود. از آنجاکه تعداد انشعابها اغلب در روی هر یک از فازها مساوی نیست و در صورت تساوی تعداد آنها، بعلمت مصارف متفاوت مصرف‌کننده‌های تکفاز معمولاً "جریانی از سیم نول می‌گذرد.

بهین دلیل شبکه توزیع عموماً، شبکه نامتعادلی است. عدم تعادل این سیستم تبعات مختلفی را ایجاد می‌کند، که در ابتدا عناوین آنها را بازگو کرده و در انتها به تلفات انرژی که عمده‌ترین مشکل آن بوده، به تفصیل بحث و بررسی می‌گردد.

۱- تبعات نامتعادلی بار

۱-۱ افزایش تلفات قدرت - تلفات قدرت در اثر نامتعادلی بار شبکه را باید در دو مورد جداگانه یعنی تلفات قدرت در فازها و تلفات قدرت در سیم نول جستجو نمود قابل توجه آن که تلفات قدرت در فازها در حالت عدم تعادل بار بیش از تلفات در حالت تعادل بار بوده که به آن تلفات در نول هم اضافه خواهد شد [۱] همچنین اکثراً مقاطع سیمها در نول نصف مقاطع سیم فازها می‌باشد. و با توجه به این امر مقاومت اهمی سیم نول حدود دو برابر مقاومت سیم فازها شده و تلفات در صورت جریانه‌های کم عبوری از آن باز هم قابل توجه است.

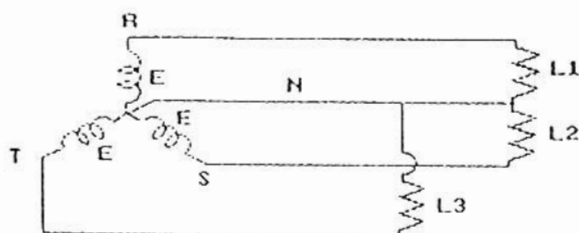
۱-۲ افت ولتاژ در اثر نامتعادلی - حتی اگر مقاطع سیمهای فاز در شبکه را یکسان فرض کنیم که دارای امپدانس مساوی خواهد شد، در اثر عبور جریان نابرابر، سیمهای فاز افت ولتاژ متفاوتی داشته، و در نتیجه دارای ولتاژ نامتعادلی در طرف مصرف‌کننده‌ها بخصوص موتورهای سه فاز خواهند بود. این موضوع اثرات نامطلوب بر مصرف‌کننده‌های سه فاز خواهد گذاشت. [۲]

۱-۳ خطرات ناشی از جریان دار شدن سیم نول - با نامتعادل شدن جریان در سیستم سه فاز و عبور جریان از سیم نول، سیم نول نسبت به زمین دارای ولتاژی می‌شود که در صورت عبور از حد مجاز از نظر ایمنی نامطلوب بوده، و چنانچه مصرف‌کننده با سیم نول تماس حاصل کند احتمالاً باعث برق‌گرفتگی او خواهد شد.

علاوه بر مسائل یاد شده زیاد بودن نامتعادلی بار شبکه باعث وضعیت نامطلوبی در اجزاء دیگر شبکه از جمله ترانسفورماتورها خواهد شد. بعنوان مثال بعلت عدم تعادل بار ممکن است، باریکی از فازهای ترانسفورماتور از بار نامی افزایش یابد. این امر در زمانی که حتی بار ترانس کمتر از بار نامی آن است سبب عدم بهره برداری بهینه از ترانسها، گرم شدن و فرسوده شدن ترانس و در نتیجه خسارت های زودرس ترانسفورماتور خواهد شد. [۳]

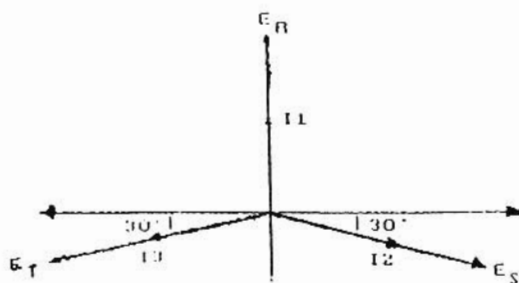
۲- محاسبات حالت نامتعادلی

برای انجام محاسبات مربوط به نامتعادلی بار در شبکه های اهمی کامل شکل (۱) راکه نمایشگر یک منبع نیرو (ثانویه یک ترانس ۲۰/۰.۴ کیلوولت) و یک خط فشار ضعیف با بارهای L_1 و L_2 و L_3 می باشد در نظر می گیریم: [۴]

شکل (۱) مدار معادل یک خط فشار ضعیف شبکه توزیع

می دانیم که برای بار اهمی خالص ضریب قدرت یک می باشد پس از سیمهای فاز سه جریان واته I_1 و I_2 و I_3 می گذرد و دیاگرام برداری ولتاژ و جریانها مطابق شکل (۲) می باشد.

شکل (۲) دیاگرام برداری ولتاژ و جریان

۲-۱ محاسبه جریان سیم نول

جریان در سیم نول با توجه به دیاگرام برداری فوق و تصویر جریانها بر محورهای x و y به طریق زیر انجام می‌گیرد. [۴]

$$I_n(x) = I_2 \cos 30^\circ - I_3 \cos 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} (I_2 - I_3)$$

$$I_n(y) = I_1 - I_2 \sin 30^\circ - I_3 \sin 30^\circ = I_1 - \frac{1}{2} (I_2 + I_3)$$

$$I_n = \sqrt{I_n(x)^2 + I_n(y)^2}$$

$$\sqrt{I_1^2 + I_2^2 + I_3^2 - I_1 I_2 - I_1 I_3 - I_2 I_3} \quad \text{رابطه (۱)}$$

که اگر در رابطه (۱) $I_1 = I_2 = I_3$ باشد می‌بینیم $I_n = 0$ خواهد شد.

۲-۲ مقایسه تلفات در حالات متعادل و نامتعادل: تلفات سیمهای فاز در حالت نامتعادل PL_{ub} که به ترتیب از آنها جریانهای I_1 و I_2 و I_3 می‌گذرد برابر خواهد بود. $PL_{ub} = RI_1^2 + RI_2^2 + RI_3^2$ در این حالت فرض بر این است که هر سه بار در یک محل از خط وارد میشوند و مقطع سیمهای فاز یکسان است مقاومت اهمی هر سه فاز برابر و مساوی R خواهد بود. حال اگر فرض کنیم که سه بار فوق بطور متعادل بین سه فاز تقسیم شده بودند در نتیجه از سه فاز جریان متساوی I که میانگین سه جریان I_1 و I_2 و I_3 می‌باشد می‌گذشت.

$$I = \frac{I_1 + I_2 + I_3}{3}$$

در نتیجه تلفات فازها در حالت متعادل برابر است با:

$$PL_b = 3 \cdot R \cdot I^2 = R \cdot \frac{(I_1 + I_2 + I_3)^2}{3} \quad (۲)$$

با توجه به موارد فوق الذکر تفاوت تلفات در حالت نامتعادل و متعادل برابر است با:

$$(\Delta p) = PL_{ub} - PL_b \quad (۳)$$

$$(\Delta p) = \frac{2}{3} R (I_1^2 + I_2^2 + I_3^2 - I_1 \cdot I_2 - I_1 \cdot I_3 - I_2 \cdot I_3) \quad (۴)$$

با توجه به نامساوی کوشی که بصورت زیر می‌باشد: [۴]

$$I_1^2 + I_2^2 + I_3^2 \geq I_1 I_2 + I_2 I_3 + I_1 I_3 \quad (۵)$$

در نتیجه تلفات در حالت نامتعادل همواره بیش از تلفات در حالت متعادل خواهد بود. که در همین

جایکی از اثرات نامناسب و غیراقتصادی نامتعادلی بار آشکار می‌شود و این تازه بدون احتساب درسیم نول می‌باشد.

۳-۲- تلفات درسیم نول - با توجه به مقدار I_n که در رابطه (۱) به آن اشاره گردید و همچنین با فرض R_n برای مقاومت نول میتوان تلفات درسیم نول را از رابطه (۵) بدست آورد:

$$PL_n = R_n \cdot I_n^2 \quad (۶)$$

$$PL_n = R_n \cdot (I_1^2 + I_2^2 + I_3^2 - I_1 \cdot I_2 - I_1 \cdot I_3 - I_2 \cdot I_3) \quad (۷)$$

۴-۲- محاسبه کل تلفات نامتعادلی - با توجه به موارد فوق الذکر میتوان مقدار تلفات کل را در حالت نامتعادل بشرح زیر بدست آورد:

$$PL = PL_{ub} + PL_n \quad (۸)$$

با جاگذاری مقادیر PL_{ub} و PL_n در رابطه ۸ میتوان مقدار تلفات کل را در دو حالت مختلف یعنی $R_n = R$ و $R_n = 2R$ از روابط ۹ و ۱۰ بدست آورد.

$$PL_1 = R \cdot (2I_1^2 + 2I_2^2 + 2I_3^2 - I_1 \cdot I_2 - I_2 \cdot I_3 - I_1 \cdot I_3) \quad (۹)$$

$$PL_2 = R \cdot (3I_1^2 + 3I_2^2 + 3I_3^2 - 2I_1 I_2 - 2I_2 I_3 - 2I_1 I_3) \quad (۱۰)$$

و تفاوت تلفات در حالت برابری مقاومت سیمهای نول و فاز برابر است با:

$$\text{ازدیاد تلفات} = \frac{5}{3} R (I_1^2 + I_2^2 + I_3^2 - I_1 I_2 - I_2 I_3 - I_1 I_3) \quad (۱۱)$$

در صورتیکه مقاومت سیم نول دو برابر سیم فاز باشد مقدار ازدیاد تلفات برابر است با:

$$\text{ازدیاد تلفات} = \frac{8}{3} R (I_1^2 + I_2^2 + I_3^2 - I_1 I_2 - I_2 I_3 - I_1 I_3) \quad (۱۲)$$

و با عبارت دیگر: [4]

$$\text{تلفات درسیم نول} = \frac{4}{3} \text{ ازدیاد تلفات}$$

حال که تا حدودی با محاسبات تلفات در نول آشنا شدیم و متوجه شدیم علت عدم تعادل بار در شبکه تلفات فازها نیز به آن افزوده خواهد شد و دانستیم که تلفات در حالت نامتعادل با توجه به اینکه

ورودی	R = ۱۰۰ A	خروجی ۱	R = ۷۵ A
	S = ۹۰ A		S = ۵۰ A
	T = ۹۵ A		T = ۴۵ A
	N = ۲۳ A		
		خروجی ۲	R = ۲۷ A
			S = ۳۲ A
			T = ۴۲ A

همانطوریکه از نتیجه امر مشاهده میشود بار فازها تقریباً متعادل گشته و جریان نول از ۷۵ آمپر به ۲۳ آمپر تنزل یافته است که نشانگر نتیجه مطلوب از اصلاح عیب بوده و کاهش جریان نول را بمقدار $75 - 23 = 52$ آمپر نشان می دهد.

برای محاسبه کاهش تلفات مربوطه در دو خروجی مورد نظر با توجه به اینکه طول آنها مجموعاً ۹۰۰ متر و طول هر یک هر یک ۴۵۰ متر میباشد و تلفات توان در هر خروجی را محاسبه کردیم ضمن آنکه جریان نول هر یک از خروجی ها $26 = 52 : 2$ آمپر محاسبه گردیده.

۴- محاسبه تلفات انرژی

برای محاسبه تلفات انرژی در خطوط مورد مطالعه میتوان از رابطه زیر استفاده نمود:

$$EL = T \cdot PL \cdot L_{sf} \quad (12)$$

در این رابطه EL تلفات انرژی PL تلفات توان و L_{sf} ضریب تلفات میباشد بمنظور آشنایی با روش کار لازم است ضریب بار و ضریب تلفات بشرح زیر تعریف شود:

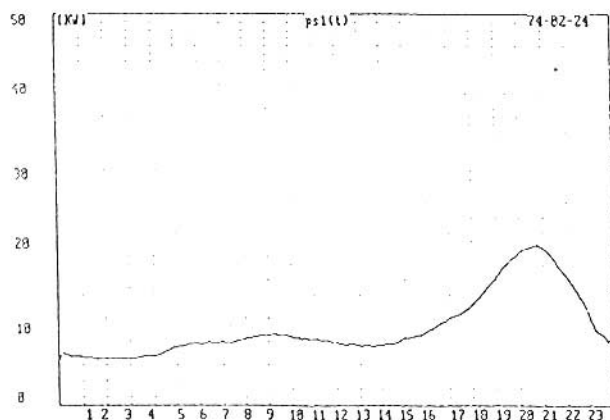
۱-۴- ضریب بار - نسبت انرژی مصرفی متوسط ساعتی در یک دوره مشخص به پیک بار همان دوره را ضریب بار گویند. که فرمول آن چنین میباشد:

$$L.F = \frac{P_{av}}{P_{max}}$$

متوسط ضریب بار سالیانه چند منطقه مختلف ایران به صورت ذیل اعلام شده است. [۶]

۰/۷۵	ضریب بار مناطق صنعتی حدود
۰/۶۵	ضریب بار شهرهای بزرگ حدود
۰/۵۵	ضریب بار مناطق شهری معمول حدود
۰/۵	ضریب بار مناطق کشاورزی
۰/۴	ضریب بار مناطق گرمسیری

جهت تعیین ضریب بارواقعی منطقه یادشده با استفاده از دستگاه سنجش رفتار بار که قابلیت سنجش جریان عبوری در هر فاز و ثبت آن ، بار لحظه‌ای برحسب کیلووات ورسم منحنی های مربوطه راداشته استفاده نموده وهمزمان انرژی فروخته شده درروی یک خروجی را بااستفاده از کنتور نصب شده اندازه گیری نمودیم مقدارانرژی فروخته شده مقدار ۲۴۶ کیلووات ساعت رانشان داده و منحنی ثبت شده در دستگاه سنجش رفتار بار به شکل زیر ترسیم گردید.

شکل (۳) - منحنی ثبت شده در دستگاه سنجش رفتار بار

لذا با استفاده از روابط یادشده مربوطه ضریب بار منطقه فوق به شکل زیر تعیین شد.

$$L_f = \frac{246}{24 \times 21} = 0.49$$

۲-۴- ضریب تلفات

- (Loss Factor) نسبت متوسط تلفات توان به تلفات در پیک راضریب تلفات گویند .

$$\text{نسبت متوسط تلفات توان} = \frac{\text{تلفات در پیک}}{\text{تلفات تلفات}}$$

در مرجع [۵] رابطه بین ضریب بار و ضریب تلفات بصورت زیر تعریف شده است :

$$L_{sf} = 0.3 L_f + 0.7 L_f^2 \quad (۱۳)$$

باتوجه به اینکه از این فرمول در ایران استفاده شده و ملاحظه گردید که برای تمام

مصارف پاسخ درستی نمی دهد و مدل های هر کشور می بایست مطابق با شرایط همان کشور باشد کاری که در این زمینه در ایران انجام شده این است که ضریب تلفات را با ضریبی بنام K در فرمول زیر ارتباط داده که مقدار متوسط K با توجه به ضریب بارهای مختلف ارائه شده در قبل بشرح زیر است: [6]

$$Lsf = K \cdot Lf^2 \quad (14)$$

برای مناطق با ضریب باری در محدوده ۰/۷۵ مقدار ۱/۰۳ K

برای مناطق با ضریب باری در محدوده ۰/۶۵ مقدار ۱/۰۷ K

برای مناطق با ضریب باری در محدوده ۰/۵۵ مقدار ۱/۰۹ K

برای مناطق با ضریب باری در محدوده ۰/۵ مقدار ۱/۱۱ K

برای مناطق با ضریب باری در محدوده ۰/۴ مقدار ۱/۱۳ K

بنابراین با توجه به مطالب بالا مقدار ضریب تلفات خواهد بود:

$$Lsf = K (Lf)^2 = 1.11 \times (0.49)^2 = 0.266$$

بنابراین انرژی تلف شده در نمونه اندازه گیری طبق محاسبات زیر انجام خواهد شد.

$$\Delta p = \frac{4}{3} \text{ (تلفات در نول)}$$

$$\text{تلفات در نول} = RI^2$$

$$R = \frac{1}{3} \times \frac{450}{56 \times 25} = 0.1 \ \Omega$$

$$\Delta p = \frac{4}{3} [(0.1 \times (26)^2)] = 90w$$

تلفات در پیک

$$0.266 = \frac{\text{متوسط تلفات توان}}{90}$$

$$23/94w = \text{متوسط تلفات توان}$$

$$23/98 \times 2 = 47/88w \text{ در دو خروجی}$$

متوسط تلفات توان در دو خروجی

$$47/88 \times 8760 = 419 \text{ kwh (کیلووات ساعت)}$$

انرژی تلف شده در سال

$$419 \times 35 = 14665$$

قیمت انرژی تلف شده در سال (ریال)

با توجه به اینکه آمار ارائه شده توسط تکنسین مسئول جابجایی انشعاب ها ۱۲ مورد بوده است.

$$14665 : 12 = 1222 \text{ ریال برای هر انشعاب}$$

این شبکه توسط تیم مکانیزه نمودن شبکه های توزیع شناسایی شده یعنی در فرم های مخصوص مکانیزه نمودن دقیقاً تعداد انشعاب های روی هر گره یا تیر مشخص شده و نقشه شبکه مربوطه هم در دسترس بوده است لذا تصمیم گیری برای جابجایی انشعابها را سریعتر انجام داده که در محاسبات میبایست شناسائی شبکه و کار مربوط به آن نیز اضافه گردد. دو نمونه کار انجام شده به روش یاد

شده در امور برق بهشهر انجام گردیده که مشخصات بار ترانس قبل از جابجائی انشعاب و بعد از جابجائی انشعاب در جدول اول و ۲ آورده شده و محاسبات مربوطه نیز نشان داده شده است. [۷]

نام خروجیها	R	S	T	N	طول شبکه (متر)	مقطع نول mm ² شبکه	
کلید کل	۱۶۰	۳۱۰	۱۵۰	۱۶۰	۲×۳۶۰	۲۵	بارفازاها قبل از جابجائی انشعابها
خروجی به طرف اداره برق	۹۰	۱۵۵	۹۰	۷۵	۳۶۰	۲۵	
خروجی به طرف نانوائی	۶۵	۱۵۰	۶۵	۹۵	۳۶۰	۲۵	
کلید کل	۲۰۰	۲۴۰	۱۶۰	۵۰	۲×۳۶۰	۲۵	بارفازاها بعد از جابجائی انشعابها
خروجی به طرف اداره برق	۹۵	۱۲۰	۸۵	۴۰	۳۶۰	۲۵	
خروجی به طرف نانوائی	۹۰	۱۰۰	۷۵	۴۵	۳۶۰	۲۵	

جدول (۱) مقادیر بار ترانسفورماتور شماره ۱ قائم در امور برق بهشهر

$$R = \frac{1}{3} \left(\frac{360}{56 \times 25} \right) = 0.0857 \quad \text{محاسبات برای خروجی اول}$$

$$\Delta I_N = 75 - 40$$

$$\Delta p = \frac{4}{3} (RI^2) = \frac{4}{3} (0.0857)(35)^2 = 14.0w \quad \text{تلفات درپیک}$$

$$14.0 \times 0.266 = 3.7 / 24w \quad \text{تلفات متوسط توان}$$

$$3.7 / 24 \times 8760 = 326 \quad \text{انرژی تلف شده درسال (کیلووات ساعت)}$$

$$326 \times 35 = 11410 \quad \text{قیمت انرژی تلف شده (ریال)}$$

محاسبات برای خروجی دوم:

$$\Delta I_N = 95 - 45 = 45$$

$$R = \frac{1}{3} \left(\frac{360}{56 \times 25} \right) = 0.0857$$

$$\Delta I_N = \frac{4}{3} (RI^2) = \frac{4}{3} (0.0857 \times (45)^2) = 231 / 39w \quad \text{تلفات توان درپیک}$$

$$231/39 \times 0/266 = 61/553$$

تلفات توان متوسط

$$61/55 \times 1760 = 539$$

انرژی تلف شده در سال (کیلووات ساعت)

$$539 \times 35 = 18865$$

قیمت انرژی تلف شده در سال (ریال)

$$11410 + 18865 = 30275$$

قیمت انرژی تلف شده برای خروجی (ریال)

$$30275 : 25 = 1211$$

باتوجه به اینکه تعداد انشعابهای جابجا شده ۲۵ مورد بوده:

پس از نقطه نظر اقتصادی جابجایی هرانشعاب بمقدار ۱۲۱۱ ریال صلاح و صرفه داشته که تازه

فقط برای یکسال محاسبه شده که البته می شود برای سالهای بعد نیز روی جلوگیری از تلفات انرژی

حساب کرد.

نام خروجیها	R	S	T	N	طول شبکه (متر)	مقطع نول شبکه mm ²	
کلید کل	۱۵۰	۲۶۰	۱۴۰	۱۶۰		۲۵	
خروجی به طرف سنگ فرش خیابان	۷۵	۷۵	۸۸	۲۸	۵۴۰	۲۵	بارفاها قبل از جابجائی انشعابها
خروجی به طرف اداره برق	۸۰	۱۶۰	۴۰	۸۰	۱۶۰	۲۵	
خروجی به طرف نانوائی	۱۰	۱۲	۲۲	۱۰	۱۸۰	۲۵	
کلید کل	۲۴۰	۲۴۰	۲۰۰	۵۰		۲۵	بارفاها بعد از جابجائی انشعابها
خروجی به طرف سنگ فرش خیابان	۷۵	۷۵	۹۰	۲۵	۵۴۰	۲۵	
خروجی به طرف اداره برق	۱۲۰	۱۴۰	۱۱۰	۱۰	۱۶۰	۲۵	
خروجی به طرف نانوائی	۵	۵	۱۰	۲	۱۸۰	۲۵	

جدول (۲) مقادیر بار ترانسفورماتور شماره ۲ (چهارراه قائم) امور برق بعشجر

$$R = \frac{1}{3} \left(\frac{540}{25 \times 56} \right) = 0.128$$

محاسبات برای خروجی اول:

$$\Delta I_N = 28 - 25 = 3$$

$$\Delta p = (0/128) (3)^2 = 1/152 w \quad \text{تلفات توان در پیک}$$

$$1/152 \times 0/266 = 0/307 w \quad \text{تلفات متوسط توان}$$

$$0/307 \times 8760 = 2/689 \quad \text{تلفات انرژی در یکسال (کیلووات ساعت)}$$

$$2/689 \times 35 = 94/126 \quad \text{قیمت انرژی تلف شده (ریال)}$$

محاسبات برای خروجی دوم

$$\Delta p = \frac{1}{3} \left(\frac{160}{56 \times 25} \right) = 0/038$$

$$\Delta I_N = 80 - 10 = 70$$

$$\Delta p = 0/038 (70)^2 = 186/2 w \quad \text{تلفات توان در پیک}$$

$$0/266 \times 186/2 = 49/52 w \quad \text{تلفات متوسط توان}$$

$$49/52 \times 8760 = 433/8 \quad \text{تلفات انرژی در یک سال (کیلووات ساعت)}$$

$$433/8 \times 35 = 15183 \quad \text{تلفات ریالی در یک سال (ریال)}$$

محاسبات برای خروجی سوم

$$\Delta I_N = 10 - 2 = 8$$

$$= 0/042 (8)^2 = 2/68 \quad \text{تلفات توان در پیک}$$

$$2/68 \times 0/266 = 0/715 w \quad \text{تلفات متوسط توان}$$

$$0/715 \times 8760 = 6/26 \quad \text{تلفات انرژی در یکسال (کیلووات ساعت)}$$

$$6/26 \times 35 = 219 \quad \text{قیمت انرژی تلف شده (ریال)}$$

$$94/126 + 15183 + 219 = 15496 \quad \text{جمع تلفات انرژی در سه خروجی در یکسال (ریال)}$$

چون تعداد انشعابات جابجاشده ۱۰ مورد بوده است بنابراین:

$$15496 : 10 = 1549$$

۵- نتیجه گیری:

بررسی‌های انجام شده در این مقاله نشان می‌دهد که بخشی از تلفات شبکه فشار ضعیف توزیع بعلت عدم تعادل بار شبکه می‌باشد، بنابراین در جهت رفع این مشکل می‌توان باتشکیل

گروه تعادل بار در امورهای توزیع برق مرکب از یک تکنسین و چند سیمبان نسبت به رفع این مشکل اقدام نمود. البته با توجه به کمبود پرسنل در سیستم می توان به روشی که در شرح مقاله آمده است با دادن طرح کارانه به همکاران باروش محاسباتی انجام شده نسبت به انجام این مهم در ساعات غیراداری اقدام، که هم نسبت به ایجاد تعادل در شبکه کمک نموده و هم انگیزه های مالی در همکاران را بالا می برد.

۶- منابع :

- ۱- عدم تعادل بار در شبکه های توزیع - صفر نورا الله - اولین کنفرانس توزیع گیلان
- ۲- بررسی اثرات عدم تعادل بار - علی اکبر محسنی شوشتری - پنجمین کنفرانس توزیع خراسان.
- ۳- بررسی علل سوختن ترانسهای توزیع و راههای جلوگیری از آن - علی فیاض - غلامحسن عبدی - هفتمین کنفرانس بین المللی برق.
- ۴- بررسی اثرات عدم تعادل در شبکه توزیع - ستاد سازندگی و آموزش وزارت نیرو و جهاد دانشگاهی اصفهان.

5- TURAN GONEN ELECTRIC POWER DISTRIBUTION SYSTEM ENGINEERING

6- GH.Heidari, "Experiment/mathemamtical for loss Factor", IEEE-naps, Nevada, USA, Oct.1992

۷- آرشیکمیته کاهش تلفات انرژی شرکت توزیع نیروی برق استان مازندران